

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

Hæc retributio copiofa nos quoque ftimulet, ut facultates noftras terrenas promtè relinquamus, quia certa & in veritate eft, Pfal. 33. v. 4. Idipfum exempla probant.

Abraham egrediebatur de terra fua, & de cognatione fua, & de domo Patris fui, Gen. 12. v. 1. centuplum id ei Deus compenfavit. Erat enim dives valdè, in poffeffione pecoris, auri & argenti, Genef. 13. v. 2. erat Pater multarum gentium, cap. 17. v. 5.

Apoftoli quoque centuplum recuperant, quod propter Chriflum reliquerunt. Omnes fideliùm domus ipsis patebant, & illis hofpitiùm præbebant; & quotquot poffeffiones agrorum, aut domorum erant, vendentes adferbant, pretia eorum quæ vendebant, & ponebant antè pedes Apoftolorum, Act. 4. v. 34. Qui patrem aut matrem, paucos fratres & forores reliquerat, ex Apoftolis, centum ex adverfo inveniebat, qui patris & matris, fratrum & fororum caritatem ipsis exhibebant, ut Acta Apoftolorum fufficienter teftantur, ita ut Paulus feribat: effe fe, tanquam nihil habentes, & omnia poffidentes, 2. Cor. 6. v. 10. Quod fi verò interdum in hoc mundo retributio non fequitur: Exultate, quoniam copiofa erit merces veftra in cælo, Matth. 5. v. 12.

III. Ex vita aterna hereditate. Quia enim pii hic audiunt, poffeffuros fe vitam æternam, folatium hoc inde fluit, quod de vitâ æterna certi effe poffint, quod fieri non poffet, fi per opera noftra imperfecta, & peccatis inquinata ea promerenda effet. Quod contra Pontificios notandum. Vox enim κληρονομία, omne meritum,

quod in operibus quæritur, infringit, Quod fi enim vita æterna hæreditas eft, per opera eam promereri minus poffumus, ficuti liberos hæreditatem fuam non promereri cernimus, fed ratione filiationis ipsis debetur, nec minus natu minimo in cunis adhuc vagienti, qui patri nondum infervivit, quàm maximo, qui fervitiis utilibus patris favorem demeritus eft. Sic & nobis vita æterna promiffa eft, non ratione meritorum, fed unice ex gratia, quia Deus in baptifmo nos in filios adoptavit, Joh. 1. v. 12. Si autem filii, & hæredes fumus: hæredes quidem Dei, cohæredes autem Chrifti, Rom. 8. v. 17.

Hanc hæreditatem nemo nobis eripere valebit, ut impia Jefebel, Nabotho innocuo vineam fuam eripuit, 1. Reg. 21. v. 15. affervatur enim in cælis, Deus habet eam in manibus fuis, ex illis neque Diabolus, neque fatellites ejus eandem rapere poterunt, Joh. 10. v. 28.

De Tertio.

REftat Cautela, quæ tribus abfolvit Regulis, ut funt

I. Omnia propter Chriflum relinque. Hoc non ita intelligendum, quafi propter Chriftum fpontanea paupertas vovenda & eligenda effet, ut Monachorum in Papatu mofeft. Sed fi optio tibi permitteretur, ut aut fidem Chrifianam abnegares, aut facultates tuas defereres, potius omnia relinquere, quàm Chriftum ejurare, æquum erit, fi genuinus Chrifti difcipulus effe velis.

Alioqui Deus & natura eò nos obligant, ut quæ noftra funt, uxorem, filios, patrem

ddd 3

rem, matrem, fratres, sorores & ejusmodi, non relinquamus, sed potius conserve-
mus, ut habeamus, unde tribuamus neces-
sitate patienti, Ephel. 4. v. 24. & qui do-
mesticos suos deserit, (extrâ hunc casum,)
deterior infideli est, & fidem negavit,
1. Tim. 5. v. 8.

Præterea divitiis valere, & Christi di-
scipulum esse non sibi adversantur, modò
divitiis cor non apponatur, Psal. 62. v. 11. ut
Josephi Arimathæi exemplum probat,
Matth. 27. v. 57.

Qui verò persecutionis tempore, amat
patrem aut matrem plus, quàm me, non
est me dignus, & qui me negaverit coràm
hominibus, ut divitias & honorem coràm
mundo conservet, negabo & ego eum, co-
ràm Patre meo, qui in cœlis est, Matth. 10.
v. 33. 37.

Satius quippè est, terrena propter Re-
gnum Dei amittere, quàm terrenorum
amore æterna perdere. Quid enim prod-
est homini, si universum mundum lucretur,
animæ verò suæ detrimentum patiat-
tur, Matth. 16. v. 26. 27. Declinantes
enim in curvas vias, abducet Dominus,
cum operantibus iniquitatem, Psal. 125.
v. 5. qui verò fideles erunt usque ad mor-
tem, accipient coronam vitæ, Apoc. 2.
v. 10.

II. *Παλιγενεσίαν perpende.* Hic non
intelligitur regeneratio, quæ fit in bap-
tismo, ex aquâ & Spiritu, Joh. 3. v. 3. sed in-
telligitur hîc regeneratio & renovatio
omnium creaturarum, quæ novissimo die
fiet, quando corruptibile hoc induet in-
corruptionem, & mortale hoc induet im-
mortalitatem, 1. Cor. 15. v. 53.

Eò anhelemus, expectantes redemptio-

nem corporis nostri, Rom. 8. v. 23. Sicut
Paulus *παλιγενεσίαν* hanc desideranter
exoptavit, Phil. 1. v. 23. & Elias, 1. Reg. 19.
v. 4. exploratum enim sibi habebant, quod
per regenerationem hanc ad cœlos novos
& terram novam perventuri essent, in qui-
bus justitia habitat, 2. Petr. 3. v. 13. hoc ipso
Jobus quoque se confirmabat in ærumnis,
quod tempore universalis hujus regenera-
tionis Deum oculis suis visurus esset, Job.
19. v. 17.

Quilibet cum Davide precetur: Sitivit
anima mea ad Deum vivum, Psal. 42. v. 3.
& ille aliquando renovabit te, ut fit sicut
aquilæ juvenis tua, Psal. 103. v. 5. Esa. 40.
v. 31.

III. *Ex primo ultimus fias, cave.* In præ-
cedentibus Evangelii verbis, Christus ad
adolescens divitem dixerat, quod si
omnia venderet, quæ haberet, & daret pau-
peribus, seque sequeretur, habiturum eum
thesaurum in cœlo. Petrus hoc audiens,
continuò subsumit: Ego & Collegæ mei
omnia reliquimus, & te secuti sumus, idèd
nobis opulentus thesaurus in cœlo debe-
tur, isque præ aliis. Hic respondet Chri-
stus: Multi erunt primi novissimi, & no-
vissimi primi, q. d. Servator: Mi Petre,
sequutus quidem me es cum Collegis tuis,
sed vide, ut ad finem usque perseveres, fieri
enim potest, ut aliqui per apostasian ultimi
fiant, sicut & illis qui in stadio currunt ac-
cidere potest, ut retrò maneat, alio ipfis
bravium præcipiente, ut Paulus hoc simili
utitur, 1. Cor. 9. v. 24.

Sic Judas Ischariotes è primo ultimus
factus est, dum avaritia cor ejus replevit,
& ita in interitum demersus est, 1. Timoth.
6. v. 9.

Pau-

Paulus verò ex ultimo primus factus, abundantius enim reliquis Apostolis omnibus laboravit, 1. Cor. 15. v. 10.

Judæis primùm oportebat loqui verbum Dei, deindè gentilibus; sed quoniam illi repellebant illud, & indignos se judicabant æterna vita, ultimi illi facti sunt, & exclusi à communione Sanctorum: Ethnici verò glorificabant verbum Domini, & crediderunt, atque ita primi facti sunt, Act. 13. v. 46. seqq.

Typus hujus reinobis propositus in Jacobo & Esavo. Hic jus primogenituræ Jacobo vendidit pro edulio lentis, & ita

ex primo ultimus evasit, Gen. 25. v. 31. seqq. sicut & Jacobus benedictionem à Patre reportavit, Gen. 27. v. 36.

Adhuc hodiè multi pro edulio lentis jus primogenituræ vendunt, h. e. pro concupiscentia oculorum, concupiscentiâ carnis & superbia vitæ, 1. Joh. 2. v. 16. & ita ultimi fient inter hædos consistentes, Matth. 25. v. 33.

Caveamus, ne & nos gratiam Dei negligamus, sed ad finem usque perseveremus, Matth. 10. v. 22. Quod Deus nos adjuvet, per Christum, Amen.

IN FESTO DIE PURIFICATIONIS MARIE.

Evangelium Luc. 2. v. 22. -- 32.

EXORDIUM.

IN V. T. Israelitæ agnos anniculos immaculatos, duos quotidie in holocaustum tempiternum offerre jussi sunt, unum manè & alterum ad vesperum, Num. 28. v. 3. 4.

Hoc mysticè intelligendum,

1. *Respectu nostri*, & eò præcipuè collineat, ut diem non modò cum Deo ordiamur, sed & cum Deo finiamus, si illud, quod gerimus, prosperè & ex voto succedere debeat. Cor enim hominis disponit viam suam, sed Domini est, dirigere gressus ejus, Prov. 16. v. 9.

2. *Respectu proximi*. De victimis Sacerdotes partem suam habebant, nempe ar-

mum, utramque maxillam, & ventriculum, Deut. 18. v. 3. 4.

Ira Deus mandavit Israelitis, ut manè & vespeti holocaustum offerrent, quò Sacerdotes ali & sustentari possent. Hinc hoc morale fuit, quod quotidie de facultatibus nostris quicquam ad conservandum Dei cultum, & sustentanda pauperiora Christi membra, erogare teneamur, juxta illud: Honora Dominum de substantiâ tua, & de primitiis, omnium frugum tuarum, & implebuntur horrea tua saturitate, & vino torcularia tua redundabunt, Prov. 3. v. 9. 10.

3. *Respectu Christi*. Ipse quippè est agnus ille immaculatus, qui manè h. e. in tene-